

Voorstel aan de gemeenteraad

Opsteller

Tiemersma, Cor

Kenmerk

Z.23.411624 / D.23.1693317

Vertrouwelijkheid

Openbaar

Onderwerp

Begroting 2024

Onderwerp

Begroting 2024

Voorgesteld besluit

1. De begroting 2024 vast te stellen en kennis te nemen van het meerjarenperspectief;
2. De investeringskredieten voor 2024 beschikbaar te stellen zoals opgenomen in de investeringsplanning van deze begroting;
3. Kennis te nemen van de uitkomsten van de meicirculaire 2023.

Inleiding

Het college biedt de begroting 2024 aan bij de gemeenteraad. In de begroting is het meerjarenperspectief voor 2024 tot en met 2027 weergegeven. Het begrotingssaldo ziet er als volgt uit:

	(bedragen x € 1.000)			
	2024	2025	2026	2027
Structureel begrotingssaldo 2024-2027	3.829	-996	-8.627	-11.388

In de begroting is onder het hoofdstuk *financieel perspectief* een uitgebreide toelichting opgenomen over bovenstaande cijfers. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste ontwikkelingen toegelicht. Vervolgens zijn de transitie en focusonderwerpen beschreven. Daarin zijn de doelen opgenomen uit het Meerjarenplan deel 1 en de financiële middelen uit het Meerjarenplan deel 2. Daarna lichten wij op de 4 nieuwe thema's toe wat we in 2024 willen bereiken, wat we hiervoor gaan doen en wat dit mag kosten. In de paragrafen beschrijven wij welke ontwikkelingen er zijn op het gebied van onder andere onze risico's, kapitaalgoederen en bedrijfsvoering. De themabegroting wordt afgesloten met de financiële begroting waarin u een verdere verdieping op het financieel meerjarenperspectief kunt terugvinden.

Beoogd effect

De begroting vast te stellen en na vaststelling aan te bieden aan de provincie. Conform de gemeentewet dient dit uiterlijk 15 november te gebeuren.

Argumenten

1.1 Dit is de bevoegdheid van de gemeenteraad.

Het College biedt de begroting 2024 aan bij de gemeenteraad. Het is de bevoegdheid van de raad om aan het college het budget van de themabegroting beschikbaar te stellen voor 2024.

1.2 De begroting is financieel sluitend voor 2024.

In 2024 resteert er een positief begrotingssaldo van € 3.829.000. In tegenstelling tot de voorgaande jaren treft u hier uitsluitend een structureel begrotingssaldo aan. Incidentele mutaties worden direct ten laste gebracht van de algemene reserve. In het financieel perspectief hebben wij dan ook de ontwikkeling van de algemene reserve weergegeven. Deze wijze van presenteren sluit aan bij de wijze waarop wij u het afgelopen jaar hebben geïnformeerd over onze financiële positie. Wij zijn van mening dat deze werkwijze u beter in staat stelt uw controlerende kaderstellende functie uit te voeren.

1.3 De begroting is vanaf 2025 niet sluitend en vraagt bijstelling van het ambitieniveau

Vanaf 2025 is er sprake van een negatief begrotingssaldo. De omvang die dit tekort heeft vanaf de jaren 2026 en 2027 is dermate groot dat nu ingrijpen voor een duurzaam herstel noodzakelijk is. De onzekerheid met betrekking tot de algemene uitkering is en blijft de komende jaren groot. In hoeverre er compensatie volgt is onduidelijk, wij achten de kans nihil dat de compensatie een zelfde omvang kent als de gepresenteerde tekorten. Ook de impact van nieuwe taken die op ons afkomen brengt onduidelijkheid mee en heeft zich veelal nog niet vertaald in toezeggingen voor extra financiële compensatie aan gemeenten. Dit betekent dat een bijstelling van het ambitieniveau (op onderdelen) noodzakelijk is en vraagt om maatregelen het financieel perspectief te verbeteren. In het Meerjarenplan deel 2 hebben wij een aantal maatregelen al aangekondigd. We geven inzicht door middel van een brede benchmark door onze uitgaven in relatie tot de inkomsten van het rijk en andere gemeenten in beeld te brengen, we onderzoeken de mogelijkheid de kostendekkendheid van onze leges te vergroten en brengen wij de vastgestelde doelen in balans met de ontvangen SPUK-middelen om hiermee meer financiële armslag te realiseren. Daarnaast zetten wij in op de beheersing van de kostenontwikkeling van de WMO en hiermee de kosten vanaf 2026 niet verder op te laten lopen.

Gelet op de ontwikkeling van het financieel meerjarenperspectief is een brede en integrale afweging door u noodzakelijk. Met de Perspectiefnota 2024 komen wij met een voorstel om te komen tot een gezonder meerjarenperspectief.

2.1 Op deze wijze voldoen we aan de gemaakte afspraken met de gemeenteraad

Om in 2024 aan de slag te kunnen met de uitvoering van de voorgestelde investeringen wordt nu voorgesteld om de kredieten beschikbaar te stellen. In de financiële verordening heeft de gemeenteraad de kaders voor het financieel beleid bepaald. Het beschikbaar stellen van een krediet is een bevoegdheid van de Raad. De wijzigingen in het investeringsvolume wordt met name veroorzaakt door het actualiseren van de planning. In de begroting lichten wij dit nader toe.

3.1 De impact van de meicirculaire op de begroting 2024 is groot

Bij het opstellen van het Meerjarenplan deel 2 is een voorzichtige inschatting gemaakt van het effect op de begroting 2024-2027. Inmiddels heeft een uitgebreide analyse plaatsgevonden en is de financiële impact daarop aangepast. Met name de ontwikkeling van het accres zorgt voor een toename van de algemene uitkering. Ondanks deze toename is dit niet voldoende om de in de begroting verwerkte indexatie op te vangen. Met name vanaf het jaar 2026 loopt dit uit de pas. In onderstaande tabel is een verdere uitwerking opgenomen van de mei-circulaire.

Meicirculaire 2023	2023	2024	2025
Ontwikkeling accres	817	2.003	3.251
Eenmalige bijdrage rijksfinancieringssysteem	-	-	-
Hoeveelheidsverschillen en ontwikkeling uitkeringsbasis	-78	1.104	1.363
Subtotaal	739	3.107	4.614
Taakmutaties			
Aanpak energiearmoede en schulden	303	-	-
Loon en prijsbijstelling sociaal domein	198	486	383
Integraal zorgakkoord WMO	-	-	705
Compensatieregeling voogdij 18+	-102	-	-
Jeugd	-	4.608	2.866
AF: stelpost jeugd	-	-4.167	-3.840
Diversen	-54	2	3
subtotaal	345	929	117
Integratie- decentralisatieuitkering			
Participatie	752	788	771
Brede impuls buurtsportcoaches	-240	-240	-240
Leerlingenvervoer en taalontwikkeling Oekrainers	63	-	-
Diversen	96	-3	-3
subtotaal	671	545	528
Correctie inkomsten WOZ			
WOZ-waardemutatie	-325	-681	-963
Aanpassing rekentarieven	-	-440	-456
subtotaal	-325	-1.121	-1.419
Totaal t.o.v. decembercirculaire	1.430	3.460	3.840
Reeds meegenomen in het MJP	-1.013	-1.416	-311
Extra ter dekking van de indexering	417	2.044	3.529

Risico's of kanttekeningen

1.1 De begroting is in overeenstemming met de nieuwe financiële verordening

De begroting 2024 is opgebouwd conform de onlangs door u vastgestelde financiële verordening. Dit betekent onder andere dat de begroting is opgebouwd uit thema's en taakvelden. Concreet betekent dit dat de vergelijking met de begroting 2023 lastiger is. Ook hebben wij de toerekening van personeelskosten nog zorgvuldiger toegepast waardoor de lasten per taakveld reëler zijn begroot dan in de begroting 2023. Beide betekent echter wel dat het lastiger is de budgetten te vergelijken met de begroting 2023. Wij hebben dit daar waar nodig benoemd in de thema's.

Communicatie en participatie

Financiën

Het structurele begrotingssaldo is uitsluitend positief in 2024. De provinciaal toezichthouder zal de begroting 2024 beoordelen of deze reëel en structureel sluitend is.

Bijlagen

- Begroting 2024
- Infographic begroting 2024